

Nyt fra Dyrlæger & Ko

I dette nummer af Nyt kan du læse om de nye regler for behandling af Yverbetændelse og Varmestress.

Nye regler for mastitis behandling og mælkeprøver efter 1/6-21

Som det ser ud nu, vil der ske **meget store** lovgivningsmæssige ændringer omkring behandling af yverbetændelser og udtagning af mælkeprøver. Det vil f.eks. få stor betydning for de besætninger, der har "gårdlaboratorier". Forslaget er endnu kun i høring, men der er ikke noget der tyder på, at reglerne vil blive ændret væsentligt. Vi vil selvfølgelig følge op, lige så snart vi ved mere. Følgende regler ser ud til at gælde pr. 1/6-21:

Yverbetændelse:

- **Almindelige yverbetændelser:** Der skal udtages mælkeprøve af **alle** kliniske yverbetændelser, hvor der anvendes antibiotika uanset om, hvilken type medicin som anvendes. *OBS: Mælkeprøver skal afleveres hos dyrlægen senest 7 dage efter påbegyndt behandling.*
 - Der må kun anvendes antibiotika der indeholder penicillin til en besætningsdiagnose på yverbetændelse (dvs. penovet, mamyzin, penethaone, carepen mm).
- **Coli-mastitis:** Det vil fremover ikke være tilladt at have besætningsdiagnosen "Akut yverbetændelse" med bredspektret antibioka, f.eks. Borgal/Norodine og Relizine/Albiotic. Hvis man har en udfordring med akut yverbetændelse, **kræver det min. 5 tilfælde indenfor det seneste halve år af samme bakterie med resistens bestemmelse.** Besætningsdiagnosen kan så være gældende i et år før 5 nye tilfælde skal dokumenteres, at besætningsdiagnosen skal opretholdes.

Goldbehandling:

- Lettelse i forhold til tidligere: Goldning med antibiotika kan gennemføres **uden** mælkeprøve/PCR, hvis celletallet har været over 200.000 to gange indenfor de seneste 4 måneder før goldningstidspunktet. Der kan derved "spares" en del mælkeprøver.
- Hvis man ønsker at golde køer med antibiotika med celletal under 200.000, skal der fortsat være en positiv mælkeprøve/PCR indenfor de seneste 42 dage.

Regler for økologer:

- Yverbetændelse:
 - Der skal udtages en mælkeprøve for **alle** kliniske yverbetændelser hvor der anvendes antibiotika uanset om, hvilken type medicin som anvendes.
 - Hvis en ko behandles for yverbetændelse, må der kun anvendes penicillin og smertestillende.
- Goldbehandling: Hvis en ko ønskes behandlet med antibiotika ved goldning kræves det, at der er en positiv mælkeprøve/PCR indenfor de seneste 42 dage med en af de angivne bakterier:
 - Staph aureus, Strep uberis, Strep dysgalactiae, B-strep

Varmestress er også en udfordring i Jylland!

Vi er knapt over de kolde måneder, og nu skal vi snart være opmærksomme på varme og varmemstress ved både gold- og malkekøer. Varmestress udløses af den **samlede virkning af varme og luftfugtighed** og koster på ydelse og sundhed.

Allerede ved 21-22 grader vil der i Danmark ofte være påvirkning af køerne pga. høj luftfugtighed (i DK ofte over 80). Ved **THI** på over 68-70 vil køerne være påvirket af varmemstress.

Tag en snak med os, om varmemstress er et problem hos dine køer! Nedenstående kan bruges som inspiration.

Temperature Humidity Index (THI)		Relative Humidity %								
C	20	30	40	50	60	70	80	90	100	
22	66	66	67	68	69	69	70	71	72	
24	68	69	70	70	71	72	73	74	75	
26	70	71	72	73	74	75	77	78	79	
28	72	73	74	76	77	78	80	81	82	
30	74	75	77	78	80	81	83	84	86	
32	76	77	79	81	83	84	86	88	90	
34	78	80	82	84	85	87	89	91	93	
36	80	82	84	86	88	90	93	95	97	
38	82	84	86	89	91	93	96	98	100	
40	84	86	89	91	94	96	99	101	104	

No heat stress

Moderate heat stress

Severe heat stress

Dead cows

Symptomer på varmemstress.

- **Forøget/forceret vejrtrækning**
- Reduceret drøvtygning.
- Nedsat foderoptag (min. 10-15%)
- Reduceret mælkeproduktion.
- Forhøjet celletal.
- Svagere brunsttegn.
- Lavere drægtighedsprocent.
- **Køerne bliver mere "dovne og dvaske".**
- **Køerne står mere op.**
- Forøget risiko for klovproblemer.
- **Køerne drikker mere vand!!!**
- **Køerne flokkes om vandkar og porte.**

Hvordan ses varmemstress ved køer?

- Kig efter symptomer ved køerne.
- Følg **temperatur** og **fugtighed** i stalden.
- **Opsæt termometer/hygrometer** og THI noteres ned.

Hvad kan vi gøre for køerne:

- **Vandforsyning:** Vurder om der er vand nok, altså vandtryk og 10 cm kar/ko:
 - a. Efter retur gang efter malkning.
 - b. Palletanke med flyder.
 - c. Tidspunkt for rengøring, så vandkarene er fulde efter malkning.
- **Stak-hygijne – hvordan ser stakken ud:**
 - a. minimer løst foder foran snitfalden.
 - b. **ALT** skimlet foder kasseres.
- **Fodervognen**
 - a. Indvendig tjek og rengøring om nødvendig.
- **Foderbordet**
 - a. Daglig fjernelse af foderrester.
 - b. Tjek overfladen – ny Epoxy på?
- **TMR på foderbord**
 - a. Mindre grovfoder andel.
 - b. NaBikarbonat, 100-200 g/ko
 - c. Tilsætning af fodersalt, 50 g/ko
 - d. Syretilsætning
- **Udfodringstidspunkt**
 - a. Aftenudfodring sikrer frisk foder, når foderoptaget er størst.
- **Ventilation**
 - a. Opstart af ventilatorer. Hvornår vil du starte dine ventilatorer?
 - b. Ventilatorer/netporte opsættes.
- **Køling**
 - a. Vandkøling – ikke aktuelt i DK, da der er høj luftfugtighed i forvejen.

*Kig på det og tag fat i os, hvis der er spørgsmål!
God sommer – mvh Kvægdyrlægerne i Ribe.*